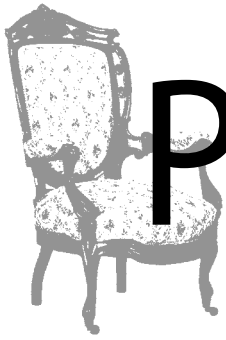

NATALIA MOGÂLDEA

Anul I, Facultatea Jurnalism și Științe ale Comunicării,
Universitatea de Stat din Moldova

Provocare prin déjà-vu

Se zice că timpul etalează veritabilul, iar istoricitatea pretinde o reluare, fie integrală, ceea ce e mai rar, fie fragmentară.

Piesa „Chirița în provincie”, în regia lui Petru Vutcărau, nuancează fresca unei societăți ce „aderă” spre isprăvnicie.

Limbaj maleabil cu conotații actualizate, comportament raportat la mediocritatea celor care tind să se numească oameni de clasă, fețe artificiale, fade, ticsite de snobism, care se cred desăvârșite, – toate acestea în ansamblu conturează o societate lipsită de busola identității, cu indivizi rătăciți prin disonanță față de adevăratele valori. Pe parcursul spectacolului mă întrebam câți din sala arhiplină au sesizat mesajul „deghizat” în umorul tentant, în limbajul și comportamentul de comedie, câți au decodificat adevăratul mesaj.

Apreciabilă e cutezanța regizorului Petru Vutcărau de a actualiza tematica piesei, evidențiindu-se aspirația ascendentă, aproape comună, între indivizi din diferite pături sociale spre parvenire. Dacă în 1852 se râvnea la gradul de ispravnic pentru a face parte din elita societății, acum problema ce ne frământă este, de multe ori, aceeași parvenire, la care se adaugă leitmotivul aderării la Uniunea Europeană, motiv

ilustrat în piesă. Tipul personajului central, coana Chirița Bârzoii, și al fiului său Guliță, ce-i semăna „bucățică tăietă”, se asociază efectiv cu genul persoanelor fade sau de bani gata din ziua de azi care se vor la cârma statului, într-un fel, tot ispravnici. Din păcate, la noi și nu numai, aceasta devine o normă. Până când o să dureze, nu știm. Probabil, până când se vor tămădui orbii, până când, inclusiv din piesele teatrale, se va sorbi avid nu numai licoarea de loisir, ci și mesajul textual.

Un alt aspect esențial al piesei îl constituie comportamentul, care definește felul de a fi al poporului român cu acele banale replici de oratorie goală, de trufie intolerabilă, gângăveală franțuzească sau vulgaritate abjectă. Abilitatea artiștilor pe scenă s-a materializat în avalanșa de aplauze ce-i invitau la bis pe cei osteniți de jocul scenic, joc care te seduce, te fascinează, îți subjugă concentrația și autonomia gândurilor, asta numai dacă capitulezi.

Piesa, amuzantă în exterior, dar cu atâtea relevante subînțeleșuri, atitudini critice latente, rămâne a fi un indiscutabil, „best-seller” teatral, la care revin toate generațiile, indiferent de vârsta la care au ajuns. Protagonista, Chirița Bârzoii, conchide în final:

*Credeți-mi mie; cei mulți în lume,
Fie din Londra sau Focșeni,
Fie cu stare, cu rang, cu nume,
Joc ades roluri de comedieni.
Cela ce strigă că țara pere
Păn'ce apucă, vreun ciolan
Și cât îl roade stă în tăcere
Cine nu-l știe că-i comedian?*

